

وعلیه ما، سرنگونی رژیم،

سیده فاطمه موسوی

ساعت ۹ صبح!

شده»، «ارتش بگو گل گلوله است؟»، «ارتش برادر ماست، خمینی رهبر ماست» و «استقلال آزادی، حکومت اسلامی» این‌ها شعار مردمی بود که برادر کشی را باور نمی‌کردند و در برابر وسعت کشتار مبهوت مانده بودند. تنها سلاح مردم برابر این همه گلوله!

تنها مردم نبودند که به رفتار وحشیانه رژیم در جمعه سیاه اعتراض کردند.

مراجع هم مثل همیشه به میدان آمدند. مرحوم آیت‌الله سید محمدرضا گلپایگانی و مرحوم آیت‌الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی و برخی دیگر از علما در اعتراض اعلامیه دادند. اما مردم و بازماندگان شهیدان و مجروحان حادثه در پی اطلاع از نظر حضرت امام خمینی (ره) در این باره بودند. اعلامیه امام (ره) که بلافاصله پس از این واقعه در نجف منتشر شد، آبی بود بر آتش دل داغ دیده مردم و مهر تأییدی بر ادامه مبارزه تا سرنگونی شاه.

بگذریم از این که پس از فاجعه میدان شهدا، تعدادی از نیروهای نظامی حاضر در صحنه که فعالیت چشمگیری در کشتار مردم داشتند، توسط رژیم تشویق شدند.

امام در قسمتی از اعلامیه خود فرمود «... وقتی شما را ای فرزندان عزیز اسلام، خداوند متعال تسلیت می‌دهد، آیا باز هم محتاج به تسلیت‌اید؟... همه به خاک و خون کشیده‌های حادثه سؤال (۱۷ شهریور ۵۷) مصطفای من بوده‌اند. من این استقامت را و این فیض شهادت را که خداوند متعال نصیب فرزندانم فرمود، به پدران و مادران و همه بستگان‌شان تبریک می‌گویم...»

می‌گویند مردم از حکومت نظامی اطلاعی نداشتند. می‌گویند مردم پیش از ساعت شش صبح برای چهارمین روز متوالی از خانه‌ها بیرون آمدند و سیل آسا به خیابان آمدند. می‌گویند همین که مردم به خیابان‌ها رسیدند، ناگهان با دیدن تانک‌ها و زره‌پوش‌های نظامی و مأموران مسلسل به دست حکومت نظامی، غافل‌گیر شدند. مأموران مسلح پس از چند بار اخطار از زمین و هوا، جمعیت را ناجوانمردانه هدف رگبار مسلسل قرار دادند.

حالا سؤال این جاست: چرا مردمی که نمی‌دانستند و غافل‌گیر شدند، وقتی که فهمیدند، جان شیرین‌شان را برنداشتند و فرار کنند؟

■ خبر تلخ بود و وحشتناک. مردم در بهت و حیرت بودند. دستور حکومت نظامی و مقابله با مردم را خود شاه داده بود اما شایعه شد که سربازان اسرائیلی دست به این کشتار وحشیانه زده‌اند. مردم که باور نمی‌کردند هموطنان نظامی‌شان این چنین به روی آن‌ها آتش بکشایند.

■ شاید هیچ‌کس باور نمی‌کرد که واقعه هفده شهریور ۱۳۵۷ این چنین میخ‌آخر را بر تابوت حکومت شاهنشاهی بکوبد. اگرچه برخی چون امیراسدالله علم - یار همراه محمدرضا پهلوی - که در یادداشت‌های روزانه‌اش فروپاشی حکومت را پیش‌بینی کرده بود، می‌دانستند که دیر یا زود چنین اتفاقی خواهد افتاد. اما هنوز رجال پهلوی، خطر جدی‌ای احساس نکرده بودند.

■ روز شانزدهم شهریور، به‌ویژه در تهران، اعتصاب سراسری شد و به دعوت روحانیان تهرانی، مثل روز عید فطر، راهپیمایی بزرگی شد. مردم با شیرینی و گل و گلاب از نظامیان پذیرایی کردند و تغییر رژیم را خواستار شدند. حکومت که احساس خطر کرده بود، در واپسین ساعات روز شانزدهم شهریور اعلامیه برقراری حکومت نظامی در تهران و یازده شهر دیگر را نوشت.

■ قرار ما فردا میدان ژاله!

با این که روحانیان تهران برای روز هفدهم شهریور راهپیمایی را پیش‌بینی نکرده بودند، اما مردم خودشان قرار تجمع را گذاشتند. فردا ساعت ۹ صبح مردم چهره‌ای وحشیانه‌تر از رژیم دیدند. مسلسل‌ها به دستور اویسی، فرماندار نظامی تهران، سمت مردم نشانه رفت و مردم را از چند طرف به خاک و خون کشید. تعداد زیادی از مردم شهید و بسیاری زخمی شدند.

■ کینه مردم که سر بسته نمی‌ماند، می‌ماند؟! حادثه ۱۷ شهریور هم از آن دست کینه‌هایی بود که کار خودش را کرد و تأثیر عمیقی بر روند نهضت مردم ایران گذاشت. این را همه معتقدند.

سه هفته در کشور آرامش پیش از طوفان برقرار شد. تمام بازارها تا ۲۵ شهریور برای اعتراض به این کشتار وحشیانه تعطیل شدند. حالا همه خوب می‌دانستند تنها هدف نهایی‌شان اخراج شاه از کشور و سرنگونی رژیم است.

■ «قتلگه پهلوی، ژاله تهران شده / قتلگه پهلوی، تمام ایران

۱۵ رمضان

ولادت امام حسن مجتبی (علیه السلام) (۳ق)

امام حسن مجتبی، سید جوانان اهل بهشت، در ۱۵ رمضان سال سوم هجری در مدینه منوره به دنیا آمد. کنیه‌اش ابومحمد و به تقی و زکی ملقب گشته است. امام صادق (علیه السلام) درباره ایشان می‌فرماید: «امام حسن (علیه السلام) در خلقت و سیرت و شرافت شبیه‌ترین مردم به رسول خدا بود.»^۲

۱۹ رمضان

ضربت خوردن امام علی (علیه السلام)

سه نفر از خوارج در خانه کعبه برای قتل معاویه، عمروعاص و امام علی (علیه السلام) هم‌پیمان شدند. بنابر همین پیمان عبدالرحمن بن ملجم مرادی که از یاران سابق امام علی (علیه السلام) بود در شب نوزدهم رمضان ضربتی بر فرق مبارک امام علی (علیه السلام) وارد ساخت. امام علی (علیه السلام) بر اثر زخم شدید ناشی از ضربه شمشیر ابن ملجم مرادی در ۲۱ رمضان به شهادت رسیدند. امام حسن (علیه السلام) در این باره فرمودند «دیروز مردی شما را ترک کرد که پیشینیان بر او پیشی نگرفتند و پسینیان به او نمی‌رسند.»^۳

۲۷ رمضان

رحلت علامه محمدباقر مجلسی (۱۱۰ق)

علامه محمدباقر مجلسی به صرف، نحو، معانی، بیان، لغت، ریاضی، تاریخ، فلسفه، حدیث، رجال، درایه، اصول، فقه و کلام احاطه داشت. کتاب ارزشمند بحارالانوار در ۱۱۰ جلد از جمله تألیفات اوست که در آن به جمع‌آوری روایات اهل بیت (علیهم السلام) پرداخته است. علامه مجلسی پس از عمری خدمت به اسلام، در ۷۴ سالگی درگذشت و در اصفهان به خاک سپرده شد.

۹ شوال

ازدواج پیامبر با حضرت خدیجه (۱۵ سال قبل از بعثت)

خدیجه بنت خویلد، بانوی پاک‌منش حجاز و همسر گرامی رسول خدا، حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) را زیباترین و عزیزترین مخلوق خداوند می‌دانست و آن‌گونه که شایسته مقامش بود او را پاس می‌داشت. حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) هم به شدت به او عشق می‌ورزید. زیرا او را سالار زنان می‌دانست و می‌فرمود: «خدا عشق او را رزق و روزی‌ام ساخته است.»

۱. بخشی از کتاب استاد عشق، تألیف ایرج حسابی.

۲. الارشاد، ج ۲، ص ۵.

۳. احقاق الحق، ج ۱۱، ص ۱۸۳.